

Pravila kliringa

različica 1.7

Ta dokument je del pravil borze, ki jo skupaj upravljajo BSP Energetska Borza d.o.o. in z njo povezane družbe.

Pravila kliringa so veljavna od 21. junija 2016 in ostanejo v veljavi, dokler niso spremenjena v skladu s pravili borze.

PRAVILA KLIRINGA
Različica 1.7

Stran je namenoma prazna.

Kazalo

1	Definicije izrazov	1
2	Splošne določbe	7
2.1	Uvodne določbe	7
2.2	Sodelovanje v kliringu	7
2.3	Pravna razmerja med udeleženiimi strankami	7
2.3.1	Pravice in obveznosti klirinškega člana	7
2.3.2	Dodelitev	8
2.3.3	Nujni ukrepi	8
2.3.4	Odgovornost	8
3	Računi	10
3.1	Računi postavk	11
3.1.1	Lasten račun	11
3.1.2	Posredni račun	11
3.1.3	Račun vzdrževalca trga	12
3.2	Denarni računi	12
3.2.1	Poravnalni račun	12
3.2.2	Depozitni račun	13
3.3	Račun domene za fizično poravnavo	13
4	Finančne garancije	14
4.1	Obveznost depozita finančnih garancij	15
4.1.1	Zahteva za vračilo finančnih garancij	16
4.2	Vrste finančnih garancij	16
4.2.1	Začetna finančna garancija	16
4.2.2	Dodatna finančna garancija	17
4.2.3	Finančna garancija za sprotna likvidna sredstva	17
4.3	Oblike finančnih garancij	17
4.3.1	Finančne garancije v obliki denarnega depozita	17
4.3.2	Finančne garancije v obliki bančne garancije	18

5 Poravnava.....	21
5.1 Registriranje sklenjenih poslov	21
5.2 Obračunavanje in postopek pobota	22
5.2.1 Sporočanje napak.....	23
5.3 Finančna poravnava	23
5.4 Fizična poravnava.....	24
5.4.1 Fizična dobava in prejem	24
5.4.2 Ukrepi za vzdrževanje varnosti omrežja.....	25
5.5 Trgovalni limit	25
6 Neizpolnitev obveznosti	27
6.1 Pojav neizpolnitve obveznosti	27
6.2 Tehnična napaka.....	28
6.3 Ukrepi v primeru neizpolnitve obveznosti.....	28
6.4 Postopki v primeru neizpolnitve obveznosti	29
7 Pristojbine.....	31
8 Končne določbe	33
8.1 Neodvisni akti.....	33
8.2 Višja sila.....	33
8.3 Sporočanje informacij.....	33
8.3.1 Sporočanje informacij tretjim strankam.....	33
8.3.2 Sporočanje informacij nadzornim in regulativnim organom	34

1 Definicije izrazov

- Aplikacija za kliring strojna in programska oprema ter vse komponente, potrebne za povezavo omrežnih vozlišč, ki tvorijo tehnično podlago za izvedbo kliringa v elektronski aplikaciji.
- Avkcijsko trgovanje za dan vnaprej način trgovanja, pri katerem se usklajevanje izvede samo v fazi izračuna cene.
- Avkcijsko trgovanje znotraj dneva način trgovanja, pri katerem se usklajevanje izvede samo v fazi izračuna cene, ki se lahko ponovi večkrat za posamezni dobavni dan, skladno z Definicijo trga.
- Bančna garancija oblika finančne garancije, ki je zagotovljena v skladu s Pravili.
- Borza vsi trgi, ki jih upravlja družba BSP.
- Borzni član neodvisni borzni udeleženec.
- Borzni trgovec uslužbenec borznega udeleženca, ki ga imenuje borzni član in ga družba BSP sprejme kot borznega trgovca za največ enega borznega člana in za poljubno število pridruženih članov borznega člana, ki je pooblaščen za sodelovanje v trgovanju na posameznih trgih v imenu borznega udeleženca.
- Borzni udeleženec borzni član ali pridružen član.
- BSP družba BSP Energetska Borza d.o.o. z registriranim sedežem v Ljubljani, Slovenija, ki upravlja borzo ter zadevne trgovalne aplikacije in aplikacije za kliring v skladu s Pravili.
- Cenik dokument, v katerem je naveden seznam cen za storitve družbe BSP v skladu s Pravili.
- Dan dobave ali dan storitve... dan, ko so sklenjeni posli fizično izpolnjeni.
- Definicija dokument, ki je sprejet kot tak (Definicija) na podlagi Pravil.

- Definicija trga dokument, ki določa pogoje in navodila za pristop k posamezni trg, produkte, s katerimi se trguje, način kliringa in druga vprašanja v skladu s Splošnimi pravili, Pravili trgovanja, Pravili kliringa in Definicijo produktov.
- Depozitni podračun račun, odprt v imenu klirinškega člana v okviru depozitnega računa.
- Depozitni račun denarni račun, odprt pri poravnalni banki, na katerem se hranijo finančne garancije, plačane z denarjem.
- Dogovorjena obrestna mera.....obrestna mera, o kateri se dogovorita poravnalna banka in družba BSP za denar na depozitnem računu pri poravnalni banki.
- Domena za fizično poravnavo.....uradni register pravic in obveznosti tržnih udeležencev v zvezi s fizično dobavo bodisi zadevne energije ali povezanih produktov, kjer se fizična dobava izvede z registracijo poslov, sklenjenih na trgu.
- Država, v kateri BSP izvaja borzno dejavnost.....država, za katero družba BSP upravlja tržne aplikacije in/ali aplikacije za kliring.
- Faza trgovanja faza v seji sprotnega trgovanja znotraj dneva ali seji OTC kliringa.
- Finančna garancija poroštvo, ki ga mora klirinški član predložiti kot zavarovanje za izpolnitev svojih obveznosti do družbe BSP.
- Kliring sklop postopkov, ki vključuje registracijo, izstavljanje računa in njihovo finančno poravnavo, ter zavarovanje sklenjenih poslov s premoženjem.
- Klirinška transakcija transakcija, vzpostavljena znotraj postopka registracije nepreklicno sklenjenega posla, registriranega za kliring, ki predstavlja podlago za finančno poravnavo.
- Klirinški član..... borzni udeleženec.
- Komisija..... telo, ki ga imenuje družba BSP in je zadolženo za izvedbo postopkov v primerih neizpolnitve obveznosti.

- Lasten račun račun, na katerem so zabeleženi sklenjeni posli v imenu in za račun klirinških članov.
- Neizpolnitev obveznosti pojav, ko klirinški član ne izpolni svojih obveznosti v skladu s Pravili (ni izvršil načrtovanega plačila ali načrtovane dobave ali ni pravočasno predložil zahtevanih finančnih garancij) ali pojav dogodka in/ali obstoj okoliščin, na podlagi katerih lahko družba BSP sklepa, da klirinški član ne more ali se pričakuje, da ne bo mogel izpolniti svojih obveznosti.
- Nepreklicno sklenjen posel ... posel, ki ga ni več mogoče razveljaviti.
- Nestandardizirana ponudba.. nakupna ali prodajna ponudba, ki jo definira borzni trgovec in je sestavljena iz najmanj dveh zaporednih produktov za isti dan dobave ali storitve.
- Neto dolžnik klirinški član, ki ima glede na posamezni poravnalni dan in sodelovanje v kliringu neto finančne terjatve v razmerju do družbe BSP.
- Neto upnik klirinški član, ki ima glede na posamezni poravnalni dan in sodelovanje v kliringu neto finančne obveznosti v razmerju do družbe BSP.
- Obdobje trgovanja..... časovni interval za posamezne produkte z istim dnem dobave ali storitve in istim načinom trgovanja od trenutka, ko se trg odpre, do trenutka, ko se zapre.
- Opozorilo..... opozorilo, ki ga družba BSP izda klirinškemu članu, v katerem od njega zahteva, da čim prej izpolni svoje obveznosti.
- OTC kliring..... način trgovanja, pri katerem se dva posamezna tržna udeleženca medsebojno dogovorita za posel, ki sta ga sklenila zunaj borze (OTC), da bi ta lahko postal predmet kliringa s strani družbe BSP.
- Podporna služba oddelek, ki nudi podporo borznemu udeležencu pri trgovanju.
- Pogodba pogodba, ki je na podlagi Pravil izvršena med družbo BSP in drugim pravnim subjektom ali več drugimi pravnimi subjekti.

PRAVILA KLIRINGA

Različica 1.7

- Pogodba o dodelitvi domene za fizično poravnavo... pogodba, ki jo skleneta klirinški član in pravni subjekt, odgovoren za upravljanje zadevne domene za fizično poravnavo, npr. bilančna pogodba.
- Pogodba o sodelovanju v kliringupogodba, ki jo skleneta klirinški član in družba BSP za sodelovanje v kliringu.
- Ponudba prodajna ponudba, nakupna ponudba, standardizirana ponudba ali nestandardizirana ponudba, ki je vnesena v trgovalno aplikacijo BSP.
- Pooblaščen predstavnik za finančno in fizično poravnavo... uslužbenec borznega udeleženca, ki ga imenuje borzni član in ga družba BSP sprejme kot pooblaščenega predstavnika za finančno in fizično poravnavo, ki je pooblaščen za izvajanje pravilne realizacije klirinških obveznosti in/ali fizičnih poravnav na posameznih trgih v imenu borznega udeleženca.
- Poravnalna banka banka, pri kateri je družba BSP odprla poravnalni in depozitni račun; poravnalna banka je lahko komercialna banka, sam poravnalni sistem ali centralna banka.
- Poravnalni dan..... dan, ko se izvaja poravnava na posameznih trgih v skladu z zadevnimi Definicijami trga; poravnalna dneva za finančno in fizično poravnavo na posameznem trgu se lahko razlikujeta, poleg tega imajo lahko nekateri trgi več poravnalnih dni za finančno in/ali fizično poravnavo produkta.
- Poravnalni račun..... denarni račun, odprt pri poravnalni banki, prek katerega se izvaja neto finančne poravnave.
- Posredni račun..... račun, na katerem so zabeležene transakcije v imenu strank klirinških članov.
- Pravila..... celoten sklop pravil, ki veljajo pri trgovanju in kliringu na trgih, vključno s Splošnimi pravili, Prilogami, Predpisi, Definicijami, Sklepi, Načeli in Pogodbami.

- Pravila glede dodelitve domene za fizično poravnavo...zakonodaja, pogodbe o dodelitvi domene za fizično poravnavo in druga pravila, ki urejajo registracijo sklenjenih poslov na trgu v posamezni domeni za fizično poravnavo.
- Pravila kliringa ta dokument, ki določa pogoje in navodila za kliring nepreklicno sklenjenih poslov na trgih ter upravljanje tveganj v skladu s Splošnimi pravili.
- Predpisi..... dokument, sprejet kot tak (Predpisi), ki ureja posamezne vidike delovanja borze in kliringa, sprejete v skladu s Pravili.
- Pridruženi član borzni udeleženec, čigar sodelovanje na borzi je odvisno od sodelovanja na borzi s strani borznega člana, kateremu je pridružen.
- Priloga dokument, ki je sprejet kot tak (Priloga) na podlagi Splošnih pravil.
- Produkt..... standardiziran produkt, s katerim se trguje na borzi na podlagi pogodbenih specifikacij, določenih v Pravilih.
- Račun postavk trgovalni (nedenarni) račun, na katerem se vodijo vsi nepreklicno sklenjeni prodajni in nakupni posli klirinškega člana.
- Račun vzdrževalca trga račun, na katerem so zabeleženi sklenjeni posli, ki izhajajo iz ponudb, vnesenih v skladu s Pogodbo o dodelitvi vloge vzdrževalca trga.
- Sklenjen posel..... posel, ki so ga borzni udeleženci sklenili na trgu, ali posel, ki je bil sklenjen med tržnimi udeleženci zunaj borze, predložen za kliring družbi BSP.
- Sodelovanje na borzi..... pravica do sodelovanja v trgovanju in/ali kliringu družbe BSP.
- Sodelovanje v kliringu pravica do sodelovanja v zadevni aplikaciji za kliring.
- Splošna pravila..... najvišja raven pravil v hierarhiji pravil.

- Sprotno trgovanje znotraj dnevanačin trgovanja, pri katerem prihaja v fazi trgovanja do usklajevanja, kadarkoli nastopijo ustrezni pogoji zanj.
- Standardizirana ponudba..... nakupna ali prodajna ponudba, ki je definirana kot produkt.
- Tehnična napaka..... pojav, ko klirinški član ne izpolni svojih obveznosti v skladu s Pravili, pri čemer ni vzrok plačilna nesposobnost klirinškega člana.
- Trg trg, ki ga upravlja družba BSP.
- Trgovalna aplikacija trgovalna aplikacija, ki jo družba BSP uporablja za svoje storitve trgovanja.
- Trgovalni dan..... dan, ko je na posameznih trgih mogoče izvajati trgovanje.
- Trgovalni limit..... limit, določen z denarnim zneskom, ki ga v skladu s Pravili določi družba BSP in znotraj katerega lahko borzni član vnaša nakupne ponudbe v trgovalno aplikacijo na trgovalni dan.
- Trgovanje celoten sklop dejanj, ki jih na borzi izvajajo borzni trgovci, npr. dejanje vnosa ali umika ponudb v trgovalni aplikaciji.
- Večstranski klirinški mehanizem.....klirinški mehanizem, ki ga BSP kot centralna nasprotna stranka zagotavlja za vse finančne pravice in obveznosti iz sklenjenih poslov, za katere se izvaja kliring znotraj njega in ki ima za posledico eno samo poravnano neto finančno pravico in/ali obveznost posamezne stranke v poljubnem številu takih sklenjenih poslov v razmerju do te centralne nasprotne stranke.
- Vodstvo uprava in nadzorni svet družbe BSP, ki delujeta samostojno v okviru pristojnosti, ki jih določa družbena pogodba družbe BSP.
- Zakonsko določena obrestna mera.....obrestna mera, ki jo mora plačati klirinški član v skladu z zakonodajo, ki velja tam, kjer ima sedež družba klirinškega agenta, v imenu katerega je kliring izveden, če ne uspe pravočasno izpolniti finančnih obveznosti.

2 Splošne določbe

2.1 Uvodne določbe

- (1) Pravila kliringa urejajo registracijo, kliring, poravnavo nepreklicno sklenjenih poslov ter zagotavljanje izpolnjevanja obveznosti, katerih izvajanje zagotavlja družba BSP.

2.2 Sodelovanje v kliringu

- (1) V skladu s Splošnimi pravili je borzni udeleženec od dne nastopa veljavnosti teh Pravil samodejno tudi klirinški član, razen če družba BSP ne odloči drugače. Takšna odločitev stopi v veljavo ob sprejetju spremenjenih Pravil v skladu s postopkom, ki je določen v Pravilih.
- (2) Borzni udeleženec je za pristop na posamezni trg dolžan skleniti ustrezno Pogodbo o sodelovanju v kliringu z družbo BSP; sklenitev Pogodbe o sodelovanju v kliringu je obvezna.
- (3) Pogodba o sodelovanju v kliringu daje podpisniku pooblastilo, da obračuna sklenjene posle, ki jih je družba BSP že odobrila ali ki jih bo omenjena stranka odobrila v prihodnosti v povezavi z zadevnim sodelovanjem v kliringu. Družba BSP lahko omeji Pogodbo o sodelovanju v kliringu na posamezne trge, če klirinški član ne izpolnjuje predpogojev, ki so specifični za zadevne trge.
- (4) Če tržni udeleženec izpolnjuje vse zahteve za sodelovanje v kliringu, je pooblaščen za kliring nepreklicno sklenjenih poslov na posameznih trgih, za katere je družba BSP že izvedla kliring ali ga bo izvedlo v prihodnosti v skladu s Pravili in v povezavi z zadevnim sodelovanjem v kliringu.

2.3 Pravna razmerja med udeleženiimi strankami

2.3.1 Pravice in obveznosti klirinškega člana

- (1) Klirinški član, ki izpolnjuje predpogoje za licenco za trgovanje na trgu, je dolžan z družbo BSP skleniti ustrezno Pogodbo o sodelovanju v kliringu.
- (2) Klirinški član je dolžan izpolniti svoje obveznosti, ki izhajajo iz vseh sklenjenih poslov, katerih kliring izvaja družba BSP.

- (3) Klirinški član ima pravico do trgovanja in/ali sklepanja poslov do višine vrednosti predloženih finančnih garancij.
- (4) Klirinški član je lahko izključen iz trgovanja do odprave neskladnosti na vseh ali na posameznih trgih za, če:
 - a) ne priskrbi finančnih garancij, ki jih določi družba BSP, plačil dnevni poravnave, če ne izpolni katerekoli obveznosti glede dobave in/ali obveznosti glede nakupa ali obveznosti za izvedbo plačil, pristojbin, ki so zapadle, ali če jih ne priskrbi ali izpolni, ko zapadejo; ali
 - b) preseže trgovalni limit, ki ga določi družba BSP; ali
 - c) ne uspe izpolniti katerekoli druge obveznosti, ki lahko obstaja do družbe BSP, čeprav je družba BSP izdala opozorilo.
- (5) Kakršnokoli zahtevo preko telefona je treba nemudoma pisno potrditi.
- (6) Družba BSP mora borznega udeleženca obvestiti o vseh ukrepih zoper njega ali enega od njegovih pridruženih članov, če ta lahko vpliva na pravni položaj borznega udeleženca ali na oceno tveganja za omenjeno stranko.

2.3.2 Dodelitev

- (1) Klirinški član lahko dodelitev pravic povezanim osebam, ki izhajajo iz Pravil ali na podlagi Pravil, izvede samo z odobritvijo družbe BSP ali glede na pogoje v Pravilih.

2.3.3 Nujni ukrepi

- (1) Če je kliring pri klirinškem članu oviran zlasti zaradi tehničnih napak, mora klirinški član o tem dejstvu nemudoma obvestiti družbo BSP. Nujni ukrepi družbe BSP so zavezujoči za vse pogodbene stranke; v tem primeru je kakršnakoli odgovornost družbe BSP izključena.

2.3.4 Odgovornost

- (1) Družba BSP je upravičena, da se obrne na klirinškega člana v primerih, ko bi družba sama ali ko bi drugi klirinški člani lahko utrpeli škodo zaradi neizpolnitve obveznosti ali tehnične napake s strani zadevnega klirinškega člana. To ne vpliva na pravico do uveljavljanja dodatne škode tako na strani družbe BSP kot tudi na strani tretje stranke. Družba BSP lahko svoje zahtevke za škodo, ki jo je utrpela zaradi neizpolnitve obveznosti ali tehnične napake klirinškega člana, prenese na tretje stranke in tako izniči svoj dolg.

- (2) Družba BSP ne prevzema odgovornosti za škodne primere, do katerih lahko pride, in sicer za neposredno škodo, posledično škodo, izgube ali izgubljen dobiček v primerih prekinitve svojega delovanja in storitev zaradi dogodka v sklopu poravnalne banke, vključno s kakršnokoli okvaro sistemov poravnalne banke ali sistemov centralne/nacionalne banke ali mednarodnih sistemov finančnih poravnav, ki bi onemogočila ali znatno ovirala zmožnost delovanja aplikacije za kliring bodisi za družbo BSP bodisi za klirinške člane.
- (3) Družba BSP ne prevzema odgovornosti za škodne primere, do katerih pride zaradi prekinitve njegovega delovanja, ki ga povzročijo primer višje sile, vstaja, vojne, naravne katastrofe ali drugi dogodki, ki ne spadajo na področje odgovornosti družbe (npr. stavke, začasna razpustitev delavcev, motnje v prometu, prekinitve dobavne verige), ali ki jih povzročijo dejanja državnih organov v Sloveniji ali tujini. Enako velja tudi za škodne primere, ki jih utrpi klirinški član zaradi tehničnih težav ali zaradi stanja, ko je deloma ali popolnoma nemogoče uporabljati trgovalne aplikacije in aplikacije za kliring družbe BSP, ali v primeru prekinitve prenosa podatkov, pa tudi v primeru trgovanja zunaj sistema trga ali družbe BSP ali kot posledica napak pri vnosu podatkov v okvir poravnave in pri upravljanju finančnih garancij za klirinške člane; družba BSP prevzema odgovornost v primeru naklepa in hude malomarnosti, razen če je do škodnega primera prišlo zaradi krivdne kršitve osnovnih obveznosti. Vendar je v primeru malomarnosti odgovornost družbe BSP zneskovno omejena na škodo, ki je značilna za tovrstno pogodbo in jo je bilo mogoče predvideti ob odobritvi sodelovanja v kliringu. Družba BSP vzpostavi naprave in sisteme za področje, za katerega je odgovorna, vključno z aplikacijsko in komunikacijsko programsko opremo, na način, ki je zadostno preizkušen, ter vse to tudi vzdržuje.
- (4) Družba BSP ne prevzema nikakršne odgovornosti do klirinških članov ali tretjih strank za kakršenkoli škodni primer, do katerega bi lahko prišlo, in sicer za posledično škodo, izgube ali izgubljeni dobiček v primeru, da uveljavlja svoje pravice, ki so predmet določb v teh Pravilih (neizpolnitev obveznosti), ali v primeru, da sproži nujne ukrepe v primeru tehničnih napak.
- (5) Če Pravila izrecno ne predvidevajo drugačne ureditve, družba BSP ne prevzema odgovornosti do tretjih strank, ki niso borzni udeleženci, za kakršnekoli izgube, do katerih lahko pride, škodne primere, posledično škodo ali izgubljen dobiček, do katerih je prišlo v povezavi s posli, ki so bili sklenjeni na trgu.

Stran je namenoma prazna.

3 Računi

- (1) Računi morajo biti odprti v skladu s temi Pravili in navodili družbe BSP. Klirinški član je odgovoren za vse obveznosti in dolgove do družbe BSP za vsak račun, ki je odprt v njegovem imenu.
- (2) Družba BSP lahko določi podrobnejše postopke za določanje vrst računov in načine upravljanja računov za izvedbo nalog kliringa in finančne poravnave.

3.1 Računi postavk

- (1) Znotraj sistema družbe BSP so vsi sklenjeni posli klirinških članov in sklenjeni posli njihovih strank zabeleženi na lastne račune, posredne račune in, če je ustrezno, na račune vzdrževalca trga klirinškega člana.
- (2) Pri sprotnem trgovanju znotraj dneva in OTC kliringu borzni trgovec sam določi račun postavk, na katerega se zabeležijo nepreklicno sklenjeni posli, na način, da ob vnosu zadevne ponudbe v njej izbere ustrezen račun postavk.
- (3) Pri avkcijskem trgovanju za dan vnaprej in avkcijskem trgovanju znotraj dneva je nepreklicno sklenjen posel zabeležen na lasten račun.
- (4) Družba BSP nadzira račune postavk vseh klirinških članov. Klirinški člani so odgovorni za obveznosti in dolgove do družbe BSP za vsak račun postavk, odprt na njihovo ime.

3.1.1 Lasten račun

- (1) Posli, ki so sklenjeni v imenu in za račun klirinškega člana, so zabeleženi na lasten račun.
- (2) Vsak klirinški član ima lahko samo en lasten račun in lahko sklepa posle za svoj račun samo prek svojega lastnega računa.

3.1.2 Posredni račun

- (1) Na posredni račun klirinškega člana so zabeleženi samo sklenjeni posli strank zadevnega klirinškega člana.

3.1.3 Račun vzdrževalca trga

- (1) Sklenjeni posli, ki izhajajo iz ponudb, vnesenih v skladu s Pogodbo o dodelitvi vloge vzdrževalca trga, so zabeleženi na račun vzdrževalca trga. Sklenjeni posli iz lastnih ponudb so lahko zabeleženi na račun vzdrževalca trga, če so ustrezno označeni.

3.2 Denarni računi

- (1) Družba BSP upravlja naslednje denarne račune:
 - a) Poravnalni račun
 - b) Depozitni račun
- (2) Klirinški člani so dolžni svoje obveznosti, ki izhajajo iz klirinških transakcij, poravnati na poravnalni račun, ki ga zagotavlja družba BSP.
- (3) Vsote dobroimetja na računih klirinškega člana v korist klirinškega člana lahko družba BSP uporabi za plačilo kakršnihkoli obveznosti klirinškega člana do družbe BSP, tudi če obveznost ne izhaja iz določb Pravil.
- (4) Če klirinški član ne izpolni finančnih obveznosti pravočasno, družba BSP na podlagi zakonsko določene obrestne mere zaračuna zamudne obresti. Obresti so zaračunane od datuma zapadlosti plačila do datuma dejanske poravnave dolga.
- (5) Družba BSP lahko odpre nov denarni račun za namen kliringa.

3.2.1 Poravnalni račun

- (1) Denarna poravnava sklenjenih poslov, ki so predmet izvajanja kliringa s strani družbe BSP, se opravi prek poravnalnega računa, odprtega pri poravnalni banki v posamezni državi, v kateri družba BSP izvaja borzno dejavnost.
- (2) Poravnalna banka vodi odprt poravnalni račun, ki je denarni račun, družba BSP pa ga upravlja. Lastnik poravnalnega računa je družba BSP. Sklenjeni posli, ki so predmet izvajanja kliringa s strani družbe BSP, so dokončno poravnani prek prenosa neto denarnih sredstev na poravnalni račun ali z njega.
- (3) Postopki finančne poravnave na posameznem trgu so določeni v Definiciji trga.

3.2.2 Depozitni račun

- (1) Plačila na podlagi finančnih garancij, plačana v denarju, so hranjena na depozitnem računu pri poravnalni banki.
- (2) Družba BSP za vsakega klirinškega člana, ki predloži denarni depozit, upravlja ta sredstva ločeno.
- (3) Na podlagi pooblastila klirinških članov lahko samo družba BSP razpolaga s sredstvi v obliki denarnega depozita.
- (4) Klirinški član mora pisno obvestiti družbo BSP o kakršnikoli transakciji z depozitnega podračuna ali nanj, ki vpliva na vrednost trgovalnega limita.
- (5) Upravljanje depozitnega računa, njegovih podračunov in obresti na posameznem trgu je določeno v Definiciji trga.

3.3 Račun domene za fizično poravnavo

- (1) Znotraj vsake domene za fizično poravnavo je odprt račun v imenu družbe BSP in za račun vseh borznih udeležencev v obliki, kot jo določajo Pravila glede dodelitve domene za fizično poravnavo in v skladu s Pravili.
- (2) Edini namen posameznega računa domene za fizično poravnavo je omogočanje nominacij, ki izhajajo iz izračuna postavk posameznega klirinškega člana, in zagotavljanje anonimnosti dejanskih borznih udeležencev, ki so stranke v posameznem sklenjenem poslu.

Stran je namenoma prazna.

4 *Finančne garancije*

4.1 *Obveznost depozita finančnih garancij*

- (1) Družba BSP od klirinškega člana zahteva predložitve in ohranjanje finančnih garancij v pogodbeno določenih zneskih kot zavarovanje za izpolnitev svojih obveznosti do družbe BSP v skladu s Pravili.
- (2) Finančne garancije je treba plačati do roka, ki ga določi družba BSP; v izjemnih primerih in na posebno zahtevo s strani družbe BSP pa jih je treba plačati tekom istega borznega trgovalnega dneva (znotraj dneva).
- (3) Finančne garancije v obliki depozitov klirinških članov se uporabljajo kot poroštvo za vse obveznosti klirinškega člana do družbe BSP.
- (4) Če klirinški član nima zadostnega denarnega depozita ali ima nezadostne druge finančne garancije, mora klirinški član predložiti dodatne finančne garancije v obliki, na način in do roka, ki ga določi družba BSP.
- (5) Način izračuna finančnih garancij, ki jih je treba predložiti, določi družba BSP. Izračun se izvede za vsakega klirinškega člana posebej ter ločeno za vsak trg, v katerega je klirinški član vključen.
- (6) Podlaga za izračun finančnih garancij predstavlja tveganje neizpolnitve obveznosti klirinškega člana. Tveganje neizpolnitve obveznosti se nanaša na finančno izgubo, ki jo utрпи družba BSP v primeru, da klirinški član ne izpolni svojih obveznosti, ki so nastale ali izhajajo iz sklepanja poslov, nastalih na posameznem trgu.
- (7) Družba BSP predpostavlja, da so vse finančne garancije, ki jih klirinški član v skladu s Pravili predloži kot finančno garancijo, bodisi pravna in dejanska lastnina posameznega klirinškega člana, ki je predložil finančne garancije, bodisi so bile predložene ali položene kot depozit za vse namene, navedene v tej točki 4.1 [Obveznost depozita finančnih garancij] z brezpogojnim pravnim in dejanskim soglasjem lastnika ali ponudnika in so proste obveznosti za druge namene.
- (8) Družba BSP zahteva, da klirinški član kot depozit položi začetno finančno garancijo, dodatno finančno garancijo in finančno garancijo za sprotne likvidna sredstva. Te finančne garancije je treba položiti v obliki denarnega depozita ali brezpogojne bančne garancije brez ugovora, na prvi poziv in v skladu s Pravili.

- (9) Vsi stroški, ki nastanejo pri postopku unovčenja finančnih garancij, so breme klirinškega člana, ki je predložil zadevno finančno garancijo, ki je bila unovčena.
- (10) Družba BSP je na podlagi lastne presoje in z navedbo razlogov upravičena do spremembe ravni zahtevanih finančnih garancij ali do zahteve za dodatne garancije klirinškega člana in kakor tudi, da določi nižji znesek finančnih garancij ali da vrne del že položenih finančnih garancij. Finančne garancije, ki so zahtevane na podlagi te točke Pravil, je treba položiti na zahtevo in v obliki, ki jo določi družba BSP.
- (11) Družba BSP lahko na podlagi lastne presoje in brez navedbe razlogov za vsak primer posebej in s posebno pogodbo sprejme finančne garancije v višini in obliki, ki se razlikujeta od tistih, ki jih določajo Pravila.

4.1.1 Zahteva za vračilo finančnih garancij

- (1) Klirinški član lahko družbi BSP poda zahtevo za vračilo finančnih garancij v obliki, ki jo določi družba BSP (naročilnica za prenos denarja), ki jo mora ustrezno podpisati pooblaščen predstavnik klirinškega člana.
- (2) Zahteva za vračilo finančnih garancij ne sme presegati potrebnih finančnih garancij klirinškega člana, znižanih za trenutne finančne obveznosti zadevnega klirinškega člana.
- (3) V primeru, da zahteva za vračilo finančnih garancij presega potrebne finančne garancije klirinškega člana, družba BSP zavrne predloženo zahtevo.

4.2 Vrste finančnih garancij

4.2.1 Začetna finančna garancija

- (1) Družba BSP si pridržuje pravico, da od klirinškega člana zahteva začetno finančno garancijo v denarju ali v obliki bančne garancije, ki jo sprejme družba BSP.
- (2) Začetna finančna garancija mora biti položena v obliki, na način in do roka, ki ga določi družba BSP.
- (3) Način izračuna začetne finančne garancije je določen v Definiciji trga.
- (4) Znesek zahtevane začetne finančne garancije je določen za vsakega posameznega klirinškega člana v skladu z načinom izračuna, objavljenim v Definiciji trga.

4.2.2 Dodatna finančna garancija

- (1) Družba BSP si pridržuje pravico, da lahko od klirinškega člana kadarkoli zahteva dodatno finančno garancijo v denarju zaradi ocene tveganja, ki jo izvaja tekom trgovalnega dneva.
- (2) Dodatne finančne garancije je treba takoj poravnati v ustrezni valuti na depozitni račun družbe BSP.
- (3) Znesek zahtevane dodatne finančne garancije je določen za vsakega klirinškega člana posebej v višini zneska razlike med začetno finančno garancijo in zneskom 5 (petih) najvišjih izpostavljenosti, izmerjenih z neto vsoto vseh klirinških transakcij posameznega klirinškega člana na dani datum poravnave v zadnjih 3 (treh) mesecih.
- (4) Dodatna finančna garancija se lahko zahteva kadarkoli.

4.2.3 Finančna garancija za sprotna likvidna sredstva

- (1) Družba BSP si pridržuje pravico, da lahko od klirinškega člana kadarkoli zahteva finančno garancijo za sprotna likvidna sredstva v denarju.
- (2) Znesek zahtevane finančne garancije za sprotna likvidna sredstva družba BSP določi za vsakega klirinškega člana posebej, ko zazna, da bo trgovalni limit z nadaljnjim trgovanjem klirinškega člana najverjetneje presežen.

4.3 Oblika finančnih garancij

4.3.1 Finančne garancije v obliki denarnega depozita

- (1) Klirinški član lahko svojo obveznost za plačilo finančne garancije pokrije tako, da kot depozit na depozitni račun položi denar v višini zneska, ki ga določi družba BSP. Finančne garancije v denarju so lahko v različnih valutah, ki jih določi družba BSP.
- (2) Družba BSP ne prevzema odgovornosti do klirinškega člana za izgube ali izgubljen dobiček zaradi spremembe cene ene valute v primerjavi z drugo, če klirinški član predloži denarni depozit v valuti, ki se razlikuje od valute, v kateri se sklepajo posli. Družba BSP predpostavlja, da so klirinški člani ustrezno zavarovali svoje postavke, ko so družbi BSP predložili denarni depozit, da se izognejo morebitnemu valutnemu tveganju.

- (3) Če je klirinški član neto dolžnik glede na posamezen poravnalni dan in sodelovanje v kliringu, pooblašča družbo BSP za prenos sredstev na depozitni podračun družbe BSP, če pa je neto upnik glede na posamezen poravnalni dan in sodelovanje v kliringu, lahko pooblasti družbo BSP za poravnavo iz sredstev, ki jih je dal na voljo v denarju na depozitnem podračunu. Vsebina, postopek in način direktne bremenitve na depozitni podračun ali z njega so za vsak trg določeni v posebni pogodbi.
- (4) Družba BSP priznava obresti na vplačane finančne garancije, ki so vodene na depozitnem računu v višini zneska dogovorjene obrestne mere. Obrestna mera, obdobje zaračunavanja obresti in končni rok za izplačilo obresti so določeni v Definiciji trga.
- (5) V primeru, da znesek finančnih garancij ni knjižen v dobro računa družbe BSP v danem časovnem roku, je družba BSP upravičena do izvajanja ukrepov v skladu s točko 6 [Neizpolnitev obveznosti].
- (6) Družba BSP je po lastni presoji upravičena, da v okviru svoje poslovne dejavnosti uporabi finančne garancije, predložene v denarju, za namen zaščite svojega delovnega procesa.
- (7) Vračilo finančnih garancij v denarju, ki so bile položene kot depozit, se po odobritvi zahteve družbe BSP vrne klirinškemu članu v skladu z določbami (1) odstavka točke 4.1.1 [Zahteva za vračilo finančnih garancij].

4.3.2 Finančne garancije v obliki bančne garancije

- (1) Klirinški član lahko svojo obveznost za plačilo zahtevanih finančnih garancij pokrije tako, da predloži bančno garancijo banke, ki jo priznava družba BSP.
- (2) Pred predložitvijo bančne garancije za namen finančne garancije za obveznosti, navedene v prejšnji točki, mora klirinški član:
 - a) na predpisanem obrazcu obvestiti družbo BSP o namenu predložitve bančne garancije;
 - b) preden dokončno sklene dogovor z banko o bančni garanciji, preveriti, ali družba BSP sprejema bančne garancije izbrane banke in za pogodbeno določen znesek; če klirinški član predloži bančno garancijo tuje banke, je družba BSP dolžna preveriti bonitetno oceno tuje banke.
- (3) Bančna garancija mora biti izdana v obliki, ki jo določi družba BSP.
- (4) Sprejetje ali zavrnitev bančne garancije kot načina finančne garancije je diskrecijska pravica družbe BSP. Družba BSP ne podaja nikakršne neposredne utemeljitve svojega sklepa o

sprejetju ali zavrnitvi bančne garancije. Enako velja za izbiro banke in limit (obseg) bančne garancije. Če klirinški član prosi za utemeljitev sprejetja ali zavrnitve bančne garancije, jo mora družba BSP podati.

- (5) Prejemnik bančne garancije (upravičenec) je družba BSP. Bančna garancija mora vsebovati klavzulo brezpogojno, brez ugovora in na prvi poziv ali izraze z enakim pomenom. Bančna garancija mora vsebovati brezpogojno in nepreklicno garancijo poroka, ki zagotavlja plačilo zneska, določenega v bančni garanciji, družbi BSP na prvi poziv. Bančna garancija mora vsebovati tudi klavzulo, po kateri je možno delno unovčenje bančne garancije.
- (6) V primeru, da zadevni klirinški član do 10 (deset) dni pred potekom veljavnosti bančne garancije te ni zamenjal z drugo bančno garancijo ali z denarjem, družba BSP samodejno zniža trgovalni limit zadevnega klirinškega člana.
- (7) Družba BSP unovči bančno garancijo, če klirinški član ne poravna svojih obveznosti do dogovorjenega roka. Družba BSP mora obvestiti klirinškega člana, da bo bančna garancija unovčena.

Stran je namenoma prazna.

5 *Poravnava*

- (1) Vsak nepreklicno sklenjen posel, ki je sklenjen na trgih, ki jih kot take določa družba BSP, in ki šteje za sklenjenega v imenu in za račun klirinškega člana, ki je bodisi sklenil posel na borzi bodisi je posel, sklenjen zunaj borze, registriral za izvajanje kliringa s strani družbe BSP v skladu s Pravili, bo posredovan za registracijo, obračunavanje, pobot in poravnavo v aplikaciji za kliring.

5.1 *Registracija sklenjenih poslov*

- (1) Družba BSP v skladu s Pravili registrira vse nepreklicno sklenjene posle, ki so sklenjeni v imenu in za račun klirinškega člana kot prodajalca in klirinškega člana kot kupca.
- (2) Za namen obračunavanja in samo za ta namen se družba BSP šteje kot centralna nasprotna stranka strankam vseh registriranih nepreklicno sklenjenih poslov. Ta določba nima drugih pravnih posledic za položaj družbe BSP kot operaterja aplikacije za kliring, razen teh, ki so navedene v nadaljevanju.
- (3) Z registracijo in v skladu z izbranim klirinškim mehanizmom so registrirani nepreklicno sklenjeni posli lahko predmet prenovitve in/ali zamenjave in/ali dodelitev in/ali časovnega zapadanja pravic in obveznosti ali drugih dejanj, ki imajo za posledico klirinške transakcije, ki se sklepajo na podlagi registriranih nepreklicno sklenjenih poslov v skladu s Pravili.
- (4) Za registrirane nepreklicno sklenjene posle, ki so predmet večstranskega klirinškega mehanizma, pride ob njihovi registraciji do naslednjih posledic:
 - 1) Družba BSP prevzame vse finančne obveznosti vsakega klirinškega člana, ki izhajajo iz vseh njegovih registriranih nepreklicno sklenjenih nakupnih poslov, povečane za stopnjo veljavnega davka v skladu s pravnimi zahtevami zadevne pravne ureditve, tako da družba BSP postane:
 - a) dolžnik vsaki takšni nasprotni stranki sklenjenega posla in
 - b) v enakem znesku upnik tega klirinškega člana.
 - 2) Klirinški član dodeli družbi BSP vse finančne pravice, ki izhajajo iz vseh njegovih registriranih nepreklicno sklenjenih prodajnih poslov, povečane za stopnjo veljavnega davka v skladu s pravnimi zahtevami zadevne pravne ureditve, tako da družba BSP postane:
 - a) upnik vsake takšne nasprotne stranke sklenjenega posla in

- b) v enakem znesku dolžnik temu klirinškemu članu.
- 3) Finančne pravice in obveznosti vsakega klirinškega člana so pobotane s finančnimi pravicami in obveznostmi družbe BSP v okviru posameznega sodelovanja v kliringu za klirinške transakcije, ki so predmet večstranskega klirinškega mehanizma, za vsakega takega klirinškega člana, tako da so:
 - a) finančne obveznosti, nastale v skladu s pod-alinejo a) alineje 1) te točke, pobotane s pravicami, nastalimi v skladu s podalinearjo a) alineje 2) te točke in
 - b) finančne pravice, nastale v skladu s podalinearjo b) alineje 1) te točke, pobotane z obveznostmi, nastalimi v skladu s podalinearjo b) alineje 2) te točke.
- 4) Finančne pravice ali obveznosti, ki preostanejo po postopku pobota v skladu z alinejo 3) te točke, so klirinške transakcije.
- (5) Obveznost družbe BSP na posameznem trgu za poravnavo klirinških transakcij, ki zapade na posamezen poravnavni dan, je omejena na znesek, ki ga dejansko poravnava klirinški član v korist družbe BSP, povečan za unovčene finančne garancije, za ta trg in za ta poravnavni dan.

5.2 Obračunavanje in postopek pobota

- (1) Računi za nepreklicno sklenjene posle vsakega klirinškega člana so izdani ločeno za sklenjene posle o prodaji in nakupu in veljajo za posamezno sodelovanje v kliringu v skladu z določbo (2) odstavka točke 5.1 [Registracija sklenjenih poslov]. V skladu z določbami alineje 3) v (4) odstavku točke 5.1 [Registracija sklenjenih poslov] je pobot sklenjenih poslov podan v primeru, ko je bil izveden pobot v skladu s predhodno navedenimi določbami.
- (2) Družba BSP lahko izda račune za vse registrirane nepreklicno sklenjene posle ali obvestilo, ki predstavlja podlago za izdajanje računov.
- (3) Vsebina, postopek in način posredovanja računov za posamezni trg so predpisani v Definiciji trga.
- (4) Neto rezultat pobota sklenjenih poslov je enak neto rezultatu finančnih pravic in obveznosti, kot so navedene v računih, izdanih v skladu z določbami (4) odstavka točke 5.1 [Registracija sklenjenih poslov], in samo za namene obračunavanja šteje za izjavo o pobotu na podlagi izdanih računov.

5.2.1 Sporočanje napak

- (1) Na potencialne napake in nepravilnosti v računu se mora klirinški član pritožiti v rokih, ki so določeni v Definiciji trga. Pisna pritožba mora vsebovati postavke, ki so predmet pritožbe.
- (2) Družba BSP mora podati pisni odgovor na pritožbo v okviru rokov, ki so določeni v Definiciji trga. Odgovor na pritožbo je dokončen za namene finančne poravnave.
- (3) Če klirinški član ne uspe posredovati kakršnekoli pritožbe glede računa v določenih rokih, BSP račun šteje za račun brez napak.

5.3 Finančna poravnava

- (1) Klirinške transakcije so podlaga za finančno poravnavo.
- (2) Finančna poravnava mora biti realizirana prek poravnalnega računa, odprtega pri poravnalni banki, na podlagi računov ob upoštevanju pobota sklenjenih poslov, izdanega in podanega v skladu z določbo (1) odstavka točke 5.2 [Obračunavanje in postopek pobota].
- (3) V primeru, da klirinški član ne izpolni svojih zapadlih finančnih obveznosti, nastanejo ne glede na določbe točke 2.3.1 [Pravice in obveznosti klirinškega člana] naslednje posledice:
 - 1) Družba BSP unovči finančne garancije, ki jih je predložil klirinški član, in zahteva, da klirinški član nemudoma dopolni manjkajoče finančne garancije do zahtevane ravni; hkrati bo klirinški član član izključen iz trgovanja do izpolnitve finančnih obveznosti.
 - 2) Družba BSP izvede pobot kakršnegakoli zneska, ki ga zadevni klirinški član lahko prejme v naslednjih poravnalnih dneh, s preostalo obveznostjo iz njegove neizpolnitve obveznosti;
 - 3) Družba BSP pridobi pravico zaračunavanja zakonsko določene obrestne mere in
 - 4) Družba BSP pridobi pravico, da proda produkt, ki ga je kupil klirinški član z neizpolnjenimi obveznostmi in ki še ni bil poravnan v korist klirinškega člana z neizpolnjenimi obveznostmi, ter pokrije pretekle zapadle finančne obveznosti klirinškega člana z neizpolnjenimi obveznostmi.
- (4) Vsi stroški, ki nastanejo zaradi uporabe finančnih garancij za pokrivanje finančnih obveznosti klirinškega člana, so zaračunani klirinškemu članu, katerega finančna garancija je bila unovčena.

- (5) Poravnalni dan za finančno poravnavo določa račun, izdan v skladu s Pravili kliringa in Definicijo trga, na katerem so bili nepreklicno sklenjeni posli, na podlagi katerih so nastale obračunane klirinške transakcije, bodisi sklenjeni bodisi predloženi v kliring družbi BSP.

5.4 Fizična poravnava

- (1) Registrirani sklenjeni posli so podlaga za fizično poravnavo.
- (2) Družba BSP nudi vsakemu klirinškemu članu izpisek fizičnih obveznosti in/ali terjatev za vsako vrsto energije ali povezanih produktov za vsak poravnalni dan na podlagi poslov, sklenjenih na trgih, ki veljajo za posamezno sodelovanje v kliringu.
- (3) Fizična poravnava sklenjenih poslov je realizirana na podlagi izpiska fizičnih obveznosti in/ali terjatev, podanih v skladu z (2) odstavkom te točke in je izvedena v skladu z določbami, podanimi v Pravilih, zadevno veljavno zakonodajo in Pogodbami o dodelitvi domene za fizično poravnavo prek ustreznih računov domen za fizično poravnavo bodisi:
- izključno s strani družbe BSP, če je takšna ureditev možna glede na veljavno zakonodajo in Pogodbe o dodelitvi domene za fizično poravnavo, ali
 - s strani družbe BSP in/ali klirinškega člana, kot je primerno.
- (4) V primeru, da je po veljavni zakonodaji možna ureditev v skladu z alinejo a) (3) odstavka te točke, mora klirinški član ustrezno pooblastiti družbo BSP.
- (5) V primeru, da po veljavni zakonodaji ureditev v skladu z alinejo a) (3) odstavka te točke ni možna, klirinški član jamči, da bo ravnal v skladu z navodili družbe BSP, da ustrezno izvede fizično poravnavo. V primeru neupoštevanja zgoraj navedenih navodil je družba BSP upravičena do povračila stroškov, povezanih z neuspešno fizično poravnavo, v skladu s cenikom.

5.4.1 Fizična dobava in prejem

- (1) Fizično dobavo sklenjenih poslov drugim klirinškim članom izvede neposredno klirinški član prek ustreznega računa domene za fizično poravnavo družbe BSP v skladu z določbami Pravil in veljavnimi Pogodbami o dodelitvi domene za fizično poravnavo.
- (2) Vsak klirinški član mora spremembo in/ali preklic Pogodb o dodelitvi domene za fizično poravnavo, ki so zahtevane za sodelovanje v kliringu, nemudoma sporočiti družbi BSP.

- (3) V primeru, da klirinški član ni izpolnil obveznosti glede dobave ali nakupa ali da ta izgubi možnost za fizično poravnavo, je družba BSP upravičena, da po potrebi izvede vse potrebne ukrepe za zaščito dejavnosti ali zmanjšanje škode v zvezi s sklenjenimi posli tako, da vključi zadevni trg. Dodatne posledice lahko izhajajo iz določb v zadevnih Pravilih glede dodelitve domene za fizično poravnavo in Pogodbah o dodelitvi domene za fizično poravnavo.

5.4.2 Ukrepi za vzdrževanje varnosti omrežja

- (1) Če mora sistemski operater prenosnega omrežja sprejeti potrebne ukrepe v skladu z veljavno zakonodajo, kot je na primer skrajšanje voznih redov, zato da bi ohranil varnost omrežja zaradi omejitev omrežja, ki vplivajo na prijavo voznega reda in dobave pri uporabi Pravil, potem zmanjšane dobave in/ali nakupa zadevnih produktov predstavljajo podlago za poravnavo.
- (2) Klirinški člani, ki jih to zadeva, so dolžni upoštevati potrebne spremembe, kot je vnovično pošiljanje voznih redov. Ravnati morajo v skladu z ukrepi systemskega operaterja prenosnega omrežja in z zadevnimi ukrepi družbe BSP. Poravnave in prijave voznega reda, ki so že bile izpeljane, izgubijo veljavnost.
- (3) Odgovornost družbe BSP za ukrepe, ki jih izvede sistemski operater prenosnega omrežja, ali ukrepe, ki temeljijo na ukrepih systemskega operaterja prenosnega omrežja, je izključena.

5.5 Trgovalni limit

- (1) Družba BSP določi trgovalni limit za trgovanje za vsakega klirinškega člana, v trgovalni aplikaciji pa trgovalne limite za vsakega klirinškega člana za vsak trgovalni dan.
- (2) Trgovalni limit za klirinškega člana je določen, kot sledi:
- 1) Vrednost (v EUR), izračunana kot vsota finančnih garancij, predloženih v denarju, pri čemer se ne upoštevajo obračunane obresti denarnega depozita klirinškega člana, in bančnih garancij, ki pripadajo klirinškemu članu;
 - 2) Vrednost (v EUR), izračunana v skladu z določbo alineje 1) te točke, se pomnoži s 70 %, da se upošteva vplive, povezane s sprotnim trgovanjem znotraj dneva, avkcijskim trgovanjem znotraj dneva in z OTC kliringom;
 - 3) Vrednost (v EUR), izračunana v skladu z določbo alineje 2) te točke, se zmanjša za vrednost (v EUR) neto finančnih obveznosti klirinškega člana, tako zapadlih kot še nezapadlih v plačilo, do družbe BSP.

- (3) Če želi klirinški član povečati svoj trgovalni limit, lahko družbi BSP kadarkoli predloži dodatne finančne garancije. Klirinški član mora o nameravanem povečanju trgovalnega limita pisno obvestiti družbo BSP. Družba BSP poveča trgovalni limit za posameznega klirinškega člana naslednji trgovalni dan po dnevu prejema potrdila, da so bila na depozitni račun nakazana potrebna sredstva, ali po dnevu prejema bančne garancije.
- (4) Družba BSP nadzira upoštevanje trgovalnih limitov in po potrebi obvesti borzne udeležence in/ali zadevne klirinške člane, če imajo limiti nizko vrednost ali so preseženi.
- (5) Če klirinški član po prejetju obvestila v skladu z določbo (4) odstavka te točke ne poveča zneska finančnih garancij, lahko družba BSP omeji trgovanje klirinškega člana na trgu.
- (6) Podrobnejši postopki za trgovalni limit za posamezni trg so določeni v Definiciji trga.

6 Neizpolnitev obveznosti

6.1 Pojav neizpolnitve obveznosti

- (1) Klirinški član šteje za člana z neizpolnjenimi obveznostmi tudi brez opozorila, izdanega v obliki pisnega obvestila ali v obliki obvestila po telefonu s strani družbe BSP, če:
 - a) klirinški član ne zagotovi finančnih garancij, ki jih zahteva družba BSP, na dan zapadlosti, ali plačil dnevni poravnave v roku;
 - b) klirinški član ne izvede ali izpolni katerekoli od svojih obveznosti v povezavi s fizično poravnavo;
 - c) klirinški član na splošno ne plačuje neporavnanih dolgov, prizna insolventnost, kar hkrati pomeni, da je nezmožen plačila dolgov, ali če ostane dejansko nezmožen plačila, ali če se šteje za nezmožnega plačila dolgov. Enako velja, če so zanj vpeljani postopki izterjave dolgov, bankrota ali likvidacije, izjema pa so primeri, v katerih je cilj likvidacije reorganizacija klirinškega člana ali odkup klirinškega člana, ki ga izvede tretja stranka, ali njegova združitev s tretjo stranko, pri čemer vodstvo družbe BSP pred tem pisno odobri združitev;
 - d) potekajo postopki zbiranja, zasegov, zaplemb in drugi postopki, ki obremenjujejo klirinškega člana, ali so sproženi zoper njegovo lastnino in jih ni mogoče zaključiti v razumnem času;
 - e) je kakršnakoli licenca, pooblastilo ali registracija, ki je zahtevana za delovanje na trgu, preklicana, zavrnjena, če ni izdana, če je njena veljavnost odložena, tj. prekinjena; ali
 - f) klirinški član ni izpolnil drugih obveznosti, ki jih je dolžan izpolniti do družbe BSP v skladu s Pravili kliringa.
- (2) Klirinški člani morajo nemudoma obvestiti družbo BSP, če ne morejo izpolniti obveznosti, ki izhaja iz sklenjenih poslov na trgih, zlasti obveznosti glede zagotavljanja finančnih garancij ter plačil dnevni poravnave.
- (3) Družba BSP je upravičena, da se obrne na klirinškega člana v primerih, ko družba sama ali ko drugi klirinški člani utrpijo škodo zaradi neizpolnitve obveznosti s strani takšnega klirinškega člana. Ne glede na pojav primera škode v družbi BSP je klirinški član, ki v ugotovljenih primerih ni izpolnil svojih obveznosti, dolžan plačati pogodbeno odškodnino v višini 0,5 % (pol odstotka) neporavnane vsote in najmanj v višini 500,00 EUR na dan.

- (4) Družba BSP si pridržuje pravico, da članu naloži pogodbeno odškodnino tudi v primeru, če ob sprejetju plačila z zamudo izrecno ne izrazi tega pridržka. To ne vpliva na uveljavljanje dodatne škode.

6.2 Tehnična napaka

- (1) Če klirinški član predstavi dokaze, ki potrjujejo, da ena od neizpolnitev obveznosti v skladu z določbami (1) odstavka točke 6.1 [Pojav neizpolnitve obveznosti] ne temelji na insolventnosti in da bo zadevni klirinški član svoje obveznosti nemudoma izpolnil, je družba BSP upravičena, da opusti uveljavljanje določb, ki so predpisane za primer neizpolnitve obveznosti v skladu z določbami odstavka (1) točke 6.1 [Pojav neizpolnitve obveznosti]. V tem primeru družba BSP klirinškemu članu pripiše samo tehnično napako.
- (2) Zadevni klirinški član družbi BSP predloži pisno izjavo glede vzrokov za svojo neizpolnitev obveznosti takoj ob pojavu tehnične napake.
- (3) Klirinški član, ki se mu je pripetila takšna tehnična napaka, nemudoma odstrani vzroke za nastanek tehnične napake.
- (4) V primeru, da pride do tehnične napake v skladu s 1. odstavkom te točke glede plačila v tuji valuti, je družba BSP upravičena, da od klirinškega člana, ki se mu je pripetila tehnična napaka, zahteva takojšnje plačilo zneska v EUR, enakovredno znesku v tuji valuti, ki ni bil prejet znotraj določenega obdobja, na ustrezni bančni račun družbe BSP pri poravnalni banki. Znesek v EUR je po prejemu plačila v tuji valuti povrnjen brez obresti. To ne vpliva na določbe (5) odstavka te točke.
- (5) Družba BSP se lahko obrne na klirinškega člana v primerih, ko tehnična napaka tega klirinškega člana povzroči škodo družbi ali drugim klirinškim članom. Ne glede na pojav primera škode v družbi BSP je klirinški član, ki se mu je pripetila tehnična napaka, dolžan plačati pogodbeno odškodnino v skladu z določbami (3) odstavka točke 6.1 [Pojav neizpolnitve obveznosti].

6.3 Ukrepi v primeru neizpolnitve obveznosti

- (1) V primeru neizpolnitve obveznosti lahko družba BSP uvede ukrepe proti klirinškemu članu na zadevnem trgu v skladu z določbami veljavne zakonodaje, pravil in predpisov ter Pravil trgovanja na zadevnem trgu. Pred izvršitvijo vsakega ukrepa, ki je predlagan, da družba BSP klirinškemu članu možnost zagovora. Zagovor se lahko opusti, če glede na okoliščine posameznega primera ni potreben.

- (2) Družba BSP pri izbiri ukrepov upošteva interese zadevnega klirinškega člana ob upoštevanju lastnih interesov klirinškega člana in (splošnega) interesa, da se zaščiti pravilno trgovanje na borzi, ter interesa pravilne poravnave sklenjenih poslov.
- (3) Osnovni ukrepi lahko vključujejo:
 - a) opozorilo;
 - b) uporabo finančnih garancij klirinškega člana za kritje njegovih neporavnanih obveznosti;
 - c) zahtevo po dodatnih finančnih garancij klirinškega člana, začasno izključitev klirinškega člana iz sodelovanja v kliringu za čas trajanja neizpolnitve obveznosti, vendar ne za dlje kot šest mesecev.

6.4 Postopki v primeru neizpolnitve obveznosti

- (1) Družba BSP lahko imenuje komisijo za izvajanje postopkov v primerih neizpolnitev obveznosti. Člane te komisije imenuje vodstvo družbe BSP. Podrobnosti glede sestave komisije, v skladu s katerimi ta deluje, vodstvo objavi v splošnih obvestilih.
- (2) Subjekt z neizpolnjenimi obveznostmi in drugi klirinški člani so dolžni v celoti in vedno sodelovati z družbo BSP ter nemudoma predložiti vse podatke, ki jih družba zahteva, vključno s podatki o pogodbah o dobavi elektrike, ki jih je subjekt z neizpolnjeno obveznostjo sklenil izven trga.
- (3) Če je določen klirinški član spoznan za člana, ki ni izpolnil obveznosti, in ni izvedel vseh dejanj, ki mu jih nalagajo ukrepi, ki jih je sprejela družba BSP, ima družba BSP pravico, da te ukrepe izvede sama. Vsi ukrepi, ki jih izvede družba BSP, štejejo kot dejanja, ki jih je izvedel klirinški član z neizpolnjenimi obveznostmi.
- (4) V primeru, da klirinški član izpolni obveznosti, zaradi katerih je bil spoznan kot član z neizpolnjenimi obveznostmi, in poravna stroške, do katerih je prišlo zaradi postopkov, ki jih je uvedla družba BSP, slednje obnovi njegove pravice, preklicane ob razglasitvi neizpolnitve obveznosti.
- (5) Družba BSP lahko v Definiciji trga določi podrobnejše postopke za urejanje primerov neizpolnitve obveznosti in načine, ki jih lahko uporabi za posamezni trg.

Stran je namenoma prazna.

7 Pristojbine

- (1) Družba BSP klirinškim članom zaračuna pristojbine za storitve kliringa v skladu z veljavnim cenikom.

Stran je namenoma prazna.

8 Končne določbe

8.1 Neodvisni akti

- (1) Kakršnikoli pravni akti, ki jih družba BSP izda po navodilu trga ali nadzornega organa, ne predstavljajo kršitve Pravil.

8.2 Višja sila

- (1) Niti družba BSP niti klirinški člani niso odgovorni za neizpolnitev dela ali celote svojih obveznosti, ki izhajajo iz sklenjenih poslov, če je razlog zanjo dejanje civilnih ali vojaških oblasti, požar, poplava, delovni spor, napaka računalniškega ali podatkovnega sistema, napaka v dobavi energije, embargo ali drugi utemeljeni razlogi.
- (2) Če nastopi katerakoli od navedenih okoliščin, je družba BSP upravičena, da stori vse, kar meni, da je potrebno, da poravna sklenjene posle, tj. da zahteva, da klirinški člani ravnajo na določen način, da se doseže taisti cilj v skladu z določbami Pravil.

8.3 Sporočanje informacij

8.3.1 Sporočanje informacij tretjim strankam

- (1) Družba BSP vse podatke in informacije, ki mu jih posredujejo njegovi klirinški člani, obravnava kot zaupne. Družba BSP je upravičena do sporočanja informacij glede strank samo v primeru, da je informacija že del javne domene, ali v primeru, da to zahtevajo pravne določbe, ali v primeru, da je zadevni klirinški član odobril takšno sporočanje informacij.
- (2) Ne glede na določbe iz 1. odstavka te točke je družba BSP poleg tega upravičena, da sporoča ali zahteva vse podatke in informacije, ki se nanašajo na klirinškega člana in so potrebne za pravilno izvajanje kliringa in/ali poravnave klirinške transakcije, institucijam za kliring in poravnavo, katerih storitve uporabljajo za ta namen in ki jih zavezujejo določbe o zaupnosti, podobne tistim, ki jim sledi družba BSP.
- (3) Družba BSP je upravičena tretjim osebam sporočati podrobnosti o klirinških transakcijah in drugih informacijah, ki se nanašajo na trgovanje klirinškega člana na borzi, če to zahtevajo Pravila ali druga veljavna zakonodaja.

8.3.2 *Sporočanje informacij nadzornim in regulativnim organom*

- (1) Družba BSP sporoča vse podatke in informacije, kot to zahtevajo pristojni nadzorni organi ali druge tretje stranke, ki so do njih upravičene po veljavni zakonodaji tako znotraj države kot tudi v tujini in ki jih zavezujejo določbe glede zaupnosti, podobne tistim, ki jim sledi družba BSP, v okviru pravnih določb, ki veljajo za klirinške člane družbe BSP in za samo družbo BSP.